IL-KUMMISSJONI EWROPEA

IR-RAPPREŻENTANT GĦOLI TAL-UNJONI EWROPEA GĦALL-AFFARIJIET BARRANIN U L-POLITIKA TA' SIGURTÀ

Brussell, 19.5.2014
JOIN(2014) 21 final

KOMUNIKAZZJONI KONĠUNTA LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

Elementi għal Strateġija tal-UE dwar is-sigurtà pubblika fl-Amerika Ċentrali u l-Karibew

MT MT

KOMUNIKAZZJONI KONĠUNTA LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

Elementi għal Strateġija tal-UE dwar is-sigurtà pubblika fl-Amerika Ċentrali u l-Karibew

I. Sigurtà pubblika — tħassib komuni

L-Unjoni Ewropea hija marbuta mal-Amerika Latina u mal-Karibew minn sħubija strateġika fuq firxa wiesgħa li ġiet mġedda u msaħħa matul l-aħħar summit tal-UE u l-Komunità tal-Amerika Latina u tal-Karibew (CELAC) li saret f'Santiago de Chile f'Jannar 2013. Iż-żewġ reġjuni għandhom rabtiet politiċi, ekonomiċi u soċjali ta' skala u sustanza mingħajr preċedent. Huma jikkooperaw mill-qrib u jidħlu għal djalogu politiku komprensiv fil-livelli kollha — reġjonali, subreġjonali (l-Amerika Ċentrali, il-Karibew, il-Komunità Andina u Mercosur) u bilaterali. L-UE hija wkoll sieħeb importanti fl-iżvilupp tal-Amerika Latina u l-Karibew, b'enfasi qawwija fuq il-koeżjoni soċjali, l-iżvilupp ekonomiku, il-kwistjonijiet ambjentali u s-sigurtà.

Is-sigurtà pubblika hija ta' tħassib maġġuri fl-Amerika Latina. Il-gvernijiet, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u l-opinjoni pubblika jemmnu li din hija dgħufija ewlenija fir-rigward tal-prospetti ta' żvilupp fir-reġjun. Ir-rapport tal-Programm ta' Żvilupp tan-Nazzjonijiet Uniti (UNDP) dwar l-iżvilupp tal-bniedem fl-Amerika Latina 2013-14 jenfasizza li r-reġjun bħalissa huwa aktar b'saħħtu ekonomikament, għandu anqas faqar u aktar konsolidazzjoni demokratika, iżda li l-punt dgħajjef huwa l-kriminalità u n-nuqqas ta' sigurtà. Kif iddikjarat fl-Artikolu 66 tad-Dikjarazzjoni ta' Havana tad-29 ta' Jannar 2014 tas-Summit CELAC: "... il-kriminalità u l-vjolenza huma ostakolu għall-iżvilupp sħiħ tal-Amerika Latina u l-Karibew u nenfasizzaw il-ħtieġa ta' kunsens dwar viżjoni reġjonali dwar is-sikurezza pubblika b'approċċ ta' żvilupp tal-bniedem...". Is-Summit CELAC-UE f'Santiago de Chile ta lill-uffiċjali għolja miż-żewġ naħat il-kompitu li jesploraw il-possibbiltà li jinkuldu s-sigurtà pubblika fil-pjan ta' azzjoni bireġjonali komuni tagħhom.

L-isfida maħluqa mill-kriminalità mifruxa, rati għolja ta' vjolenza letali u t-tidgħjif ġenerali tas-sigurtà pubblika hija partikolarment serja u urġenti fl-Amerika Ċentrali u l-Karibew. Ħafna pajjiżi ġirien f'dawn iż-żewġ sottoreġjuni huma speċjalment vulnerabbli minħabba d-daqs u l-pożizzjoni ġeografika tagħhom. Is-setturi tas-sigurtà u tal-ġustizzja tagħhom għandhom kapaċità limitata u huma esposti għal gruppi kriminali transnazzjonali potenti. Ir-riżultat huwa livelli allarmanti ta' impunità u theddida dejjem tikber għas-sigurtà pubblika. Il-

kriminalità testendi l-influwenza tagħha lil hinn minn dawn il-pajjiżi u tilħaq jew għandha l-potenzjal li tilħaq l-Ewropa. Kemm il-Karibew u l-Istati tal-Amerika Ċentrali adottaw strateġiji reġjonali dwar is-sigurtà li jiffurmaw bażi għal kooperazzjoni reġjonali u jsejħu għal appoġġ internazzjonali.

L-UE ma tistax tkun indifferenti lejn is-sitwazzjoni. Għal ħafna snin, kienet sieħeb ewlieni fil-programmi ta' kooperazzjoni dwar il-prevenzjoni tal-kriminalità u l-ġustizzja fil-pajjiżi tar-reġjun. L-Istati Membri tal-UE wettqu attivitajiet u proġetti tagħhom stess, u li ta' sikwit kienu komplementari. Madankollu, fid-dawl tal-ambitu tal-periklu u s-sinifikat tiegħu għall-iżvilupp tas-sħubija tal-UE mal-Amerika Ċentrali u l-Karibew, hija meħtieġa riflessjoni konġunta friska dwar is-sigurtà pubblika fir-reġjun. L-objettiv ta' din il-Komunikazzjoni huwa li tipprovdi kontribut għal strateġija koerenti u kkoordinata tal-UE għas-sigurtà pubblika fl-Amerika Ċentrali u l-Karibew b'enfasi partikolari fuq il-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem u l-promozzjoni ta' riformi.

L-istrateġija tal-UE għandha l-għan li:

1. tiżviluppa aġenda ta' sigurtà pubblika kondiviża mar-reġjun bħala parti minn sħubija politika u għall-iżvilupp kumplessiva;

2. issaħħaħ il-kapaċità tal-gvernijiet li jitrattaw in-nuqqas ta' sigurtà waqt li jsostnu d-drittijiet tal-bniedem u jagħtu spinta lill-politiki ta' prevenzjoni.

3. trawwem kooperazzjoni reġjonali u internazzjonali biex tindirizza d-dimensjoni transnazzjonali tat-theddid għas-sigurtà pubblika.

II. L-Amerika Ċentrali u l-Karibew — sfida partikolarment urġenti

Fl-Amerika Ċentrali u l-Karibew, jiltaqgħu rotot kummerċjali globali importanti u huma involuti interessi strateġiċi. Dan għandu l-potenzjal li jagħti spinta lill-iżvilupp fir-reġjun — speċjalment permezz tal-kummerċ u l-investiment. Madankollu, l-inċertezza prevalenti fir-reġjun għandha effett ħażin fuq l-iżvilupp ekonomiku u l-governanza, u xxekkel l-aċċess għall-edukazzjoni, is-saħħa u servizzi bażiċi oħra. Dan idgħajjef ukoll id-demokrazija, id-drittijiet tal-bniedem u l-istat tad-dritt, li jinsabu fil-qalba ta' dak li trid tippromwovi l-UE.

Il-vulnerabbiltajiet huma aggravati iżjed b'nuqqasijiet li ntirtu fl-istruttura ekonomika (eż. il-faqar, l-inugwaljanza ekonomika u l-qgħad), li laqtu l-iktar lill-popolazzjonijiet indiġeni u dawk Afrodixxendenti. Fatturi soċjali u kulturali jsaħħu l-vulnerabbiltajiet — rabtiet familjali u komunitraji li jisfaxxaw, abbuż ikbar tal-alkoħol u d-droga u l-vjolenza mifruxa relatata mal-ġeneri. Diżastri naturali wkoll ixejnu l-progress fl-iżvilupp.

Diffikultajiet ta' governanza, il-preżenza ta' kriminalità organizzata u n-nuqqas ta' opportunitajiet ekonomiċi jsaħħu lil xulxin. Dawn jheddu li jiġbdu kollox 'l isfel fi spiral ta'

vjolenza u sottożvilupp li l-Amerika Ċentrali u l-Karibew jistgħu jibqgħu maqbuda fihom għal żmien twil. Iċ-ċittadini tagħhom ma jkunux jistgħu jibbenefikaw mit-tkabbir ekonomiku tal-bqija tal-Amerika Latina, filwaqt li l-kriminalità organizzata internazzjonali issib iktar saqajha.

Hemm diversi konsegwenzi, kif ġej.

L-Istati fir-reġjun jiffaċċjaw taqtigħa iebsa biex jissodisfaw ir-responsabbiltà tagħhom għas-sigurtà pubblika.

L-aktar karatteristiċi importanti ta' dan huma:

- Grad għoli ta' impunità, minħabba nuqqas ta' kapaċità investigattiva u ta' prosekuzzjoni, marbuta ma' korruzzjoni mifruxa tas-sistemi tas-sigurtà u tal-ġustizzja[1].

- Sistemi tal-ħabs ffullati wisq u ineffettivi, li minflok ma huma mezzi ta' riintegrazzjoni u riabilitazzjoni jqajmu kwistjonijiet sinifikanti li jirrigwardaw id-drittijiet tal-bniedem[2].

- Ġbir tat-taxxa kumplessivament baxx (inqas minn 18 % tal-PDG), u għalhekk, in-nuqqas ta' kapaċità finanzjarja biex jiġu ssodisfati r-responsabilitajiet tal-Istat għall-provvista tas-servizzi pubbliċi u s-sigurtà. Konsegwenza ta' dan: l-għadd ta' persunal ta' sigurtà privata huwa iktar mill-uffiċjali tal-pulizija fir-reġjun (pereżempju fil-Gwatemala: ~6 sa 1; il-Ħonduras ~4,9; meta mqabbel ma' medja ta' ~0.8 ta' 34 pajjiż Ewropew)[3], jkompli jżid l-inugwaljanza tal-aċċess għas-sigurtà.

- Diffikultajiet fil-kontroll territorjali u fil-ġestjoni tal-fruntieri, flimkien ma' għadd ta' tilwimiet territorjali li ma tantx jagħmlu ħoss għadhom pendenti bejn l-istati tar-reġjun, u dan jiffaċilita t-traffikar illegali ta' persuni u merkanzija madwar ir-reġjun[4].

Indikaturi inkwetanti dwar in-nuqqas ta' sigurtà

Indikaturi tan-nuqqas ta' sigurtà pubblika juru kif gruppi kriminali jimpattaw b'mod drammatiku fuq l-istati l-aktar vulnerabbli. Dawn l-indikaturi huma partikolarment għoljin fl-Amerika Ċentrali u konsiderevolment ogħla mill-medja dinjija fil-Karibew. Ir-rati ta' qtil huma l-ogħla fid-dinja u 'l fuq sew mil-livell "epidemiku" ta' 10 assassinji għal kull 100 000 abitant f'ħafna pajjiżi. Din ir-rata għolja ta' qtil hija wkoll assoċjata ma' livell

[1] Ir-rapport dwar l-iżvilupp reġjonali għall-Amerika Latina 2013-14 tal-UNDP: Is-sigurtà taċ-ċittadini b'ruħ umana, "Impunidad" (p. 36).
[2] Ibid., "Las carceles" (p. 122).
[3] Iċ-ċifri għall-Gwatemala/il-Ħonduras: ibid (p. 150); L-34 pajjiż Ewropew: Confederation of European Security Services (CoESS), Private Security Services in Europe, Facts & Figures, 2011 (p. 143).
[4] L-Assoċjazzjoni ta' Reġjuni mal-Fruntieri Ewropej (AEBR), Cross-border Cooperation in Latin America: Final Report, 2010, 'Obstacles Identified' (p. 48).

inaċċettabilment għoli ta' kriminalità oħra, li taffettwa b'mod serju l-kwalità tal-ħajja taċ-ċittadini. L-aħħar rapport dwar il-Programm ta' Żvilupp tan-Nazzjonijiet Uniti (UNDP) għall-2013-14 jindika l-kostijiet li l-inċertezza għandha għall-iżvilupp ekonomiku u soċjali.[5]

Ħafna mir-reati vjolenti jistgħu jkunu ttraċċati għal gruppi ta' kriminalità organizzata li jikkompetu għall-kontroll ta' rotot tat-traffikar tad-droga li jħallu l-qligħ u dak territorjali . It-80 % tad-drogi illeċiti maqbuda huma u deħlin fl-Istati Uniti jgħaddu mill-Amerika Ċentrali u mill-Messiku, skont sorsi tal-Organizzazzjoni tal-Istati Amerikani (OAS)[6]. Il-Gżejjer tal-Karibew jaġixxu bħala żona ta' tranżitu ewlenija għat-trasport bil-baħar tad-droga mill-Amerika t'Isfel lejn l-Ewropa, l-Istati Uniti u l-Kanada. Fl-2009, aktar minn seba' tunnellati ta' idrokloru tal-kokaina ġew issekwestrati fir-reġjun.[7]

Firxa sħiħa ta' attivitajiet oħra tikkumplimenta u ssostni l-kriminalità organizzata, inklużi t-traffikar tal-bnedmin u tal-armi, l-estorsjoni u l-ħasil ta' flus fuq skala kbira. L-abbuż tad-droga, it-traffikar lokali u r-reati relatati qed jiżdiedu, bħalma huma qed jiżdiedu l-ħasil tal-flus, tal-ħtif u l-qtil. Attakki kontra l-proprjetà u krimi komuni wkoll huma mifruxa sew.

Gruppi vulnerabbli (bħalma huma n-nisa u ż-żgħażagħ) huma partikolarment esposti għal dan ir-riskju. Iż-żgħażagħ faċilment jiġu involuti f'attivitajiet kriminali u ta' spiss huma l-vittmi ewlenin tal-vjolenza. In-nisa jirrappreżentaw wieħed minn kull ħamsa ta' dawk maqtula fl-Amerika Latina u l-Karibew, meta mqabbla ma' medja ta' wieħed minn kull ħdax madwar id-dinja.[8]

F'dan il-qafas, iċ-ċittadini għandhom it-tendenza li jitilfu l-fiduċja fl-abbiltà tal-gvernijiet tagħhom biex jipprovdu servizzi pubbliċi bażiċi u m'għadhomx ifittxu s-sigurtà mingħand il-gvernijiet tagħhom. F'xi każijiet, il-kriminalità organizzata tikkontrolla reġjuni sħaħ u l-viċinati tagħhom.

Inizjattivi speċifiċi, bħal medjazzjoni bejn dawk involuti fil-kriminalità, tista' tnaqqas temporanjament il-vjolenza. It-tregwa bejn il-gangs f'El Salvador, fejn ir-rata ta' qtil naqset b' 50 % minn Marzu 2012, huwa eżempju ta' dan. Dawk involuti jaqblu, madankollu, li biex ikunu sostenibbli, dawn l-isforzi jeħtieġu approvazzjoni politika mill-gvern u sforzi komprensivi sostnuti biex jiġu indirizzati l-kawżi bażiċi tal-vjolenza.

Is-soċjetà ċivili bdiet tirreaġixxi bis-saħħa għall-kriżi fis-sigurtà pubblika, billi tisfida lill-awtoritajiet leġittimi biex jirriformaw u tapella lil donaturi internazzjonali għall-appoġġ. L-inizjattivi tas-soċjetà ċivili jinkludu l-appoġġ għad-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem u l-

[5] Referenza għal Rapport tal-UNDP *Regional Development Report for Latin America 2013–14:*: *Citizen security with a human face*: "Ħafna nies indikaw li ma għadhomx joħorġu la biex jixtru u lanqas għal divertiment".
[6] OAS, *Report on the Drug Problem in the Americas*, 2013.
[7] OAS, *Report on Citizen Security in the Americas*, 2012, p.91. Sekwestri jikkonċernaw il-Baħamas, ir-Repubblika Dominikana, Saint Vincent u l-Grenadini, il-Ġamajka u Trinidad u Tobago.
[8] OAS, *La Seguridad Publica en las Américas*, 2008.

vittmi ta' vjolenza; il-promozzjoni tar-rikonċiljazzjoni, iċ-ċittadinanza, u r-rispett għall-istat tad-dritt u għad-drittijiet tal-migranti; ħidma fuq it-tnaqqis tad-domanda għad-droga; u appoġġ għall-inizjattivi ekonomiċi u l-impjieg indipendenti.

L-isfidi tas-sigurtà marbutin ma' xulxin, prinċipalment relatati mat-traffikar tad-drogi, għandhom impatt lil hinn mir-reġjun.

It-traffikar tad-drogi u t-tixrid ta' gangs potenzjalment joħolqu riskju serju li l-UE, li tgħodd għal 26 % tal-kokaina kkunsmata madwar id-dinja. Proporzjon sinifikanti ta' kokaina fit-triqtha lejn l-Ewropa għadu jgħaddi mill-Karibew. Rapport konġunt miċ-Ċentru Ewropew għall-Monitoraġġ tad-Droga u d-Dipendenza fuq id-Droga (EMCDDA) u l-EUROPOL, intitolat *Kokaina*: *Perspettiva tal-Unjoni Ewropea fil-kuntest globali (2010)* enfasizza żieda sostanzjali fit-traffikar tal-kokaina mill-Amerika t'Isfel u Ċentrali destinat għall-Ewropa. Barra minn hekk, rapport ieħor jinnota li l-kartelli tad-droga tal-Amerika Latina għadhom preżenza permanenti f'diversi pajjiżi tal-UE (primarjament l-Italja, il-Pajjiżi l-Baxxi u Spanja)[9]. Fil-periferija tal-UE, l-isforzi lejn l-istabbilizzazzjoni huma mhedda minn netwerks ta' traffikar illegali, b'mod partikolari fil-Golf tal-Ginea.

III. Ir-reazzjoni tal-UE

L-UE qed tiffaċċja din l-isfida bħala partner antik għall-iżvilupp taż-żewġ sottoreġjuni. L-UE tappoġġja l-**Istrateġija ta' Sigurtà tal-Amerika Ċentrali** (ESCA), adottata fil-konferenza tal-Gwatemala fl-2011 u kkoordinata mis-Sistema tal-Integrazzjoni tal-Amerika Ċentrali (SICA), u **l-istrateġija ta' Sigurtà tal-Karibew** adottata fi Frar 2013 mill-kapijiet ta' Stat tal-Komunità tal-Karibew (CARCICOM).

L-appoġġ tal-UE se juża tajjeb il-ftehimiet ġodda u dawk eżistenti, speċjalment l-Istrateġija Konġunta bejn l-UE u l-Karibew u l-Ftehim ta' Assoċjazzjoni UE-Amerika Ċentrali. Dan se jkun ibbażat fuq esperjenza twila ta' kooperazzjoni mar-reġjun u se jfittex li jsir użu effiċjenti tal-istrumenti ta' kooperazzjoni eżistenti. Se jintużaw ukoll għadd ta' djalogi settorjali u mekkaniżmi ta' kooperazzjoni bħalma huma djalogi reġjonali dwar id-droga, il-migrazzjoni u l-ġeneri, u djalogi bilaterali fil-livell nazzjonali dwar id-drogi u s-sigurtà.

Ir-reazzjoni tal-UE tirriffletti t-tħassib li hemm għaddej dwar il-perikli li jinħolqu mill-kriminalità organizzata u mill-falliment tal-istat diġà rikonoxxut **fl-Istrateġija għas-Sigurtà tal-UE 2003**[10] u hija konformi mal-**approċċ komprensiv tal-UE għall-kunflitti u l-kriżijiet**

9 Europol, Impact of Mexican OCGs on the OC situation in Europe, Scan Policy Brief — Threat Notice 012-2013.
10 L-Istrateġija għas-Sigurtà tal-UE 2003 li kienet iktar tard aġġornata u affermata mill-ġdid mill-Kunsill Ewropew fl-2008.

esterni stabbilit fl-2013.[11] L-approċċ tal-UE jibni wkoll fuq dokumenti oħrajn tal-politika tal-UE:

- l-Istrateġija ta' Sigurtà Interna, li tittratta n-netwerk kriminali internazzjonali, il-ħasil tal-flus u l-korruzzjoni u t-traffikar (COM/2010/673);
- l-Aġenda għall-Bidla, li tirrikonoxxi r-relazzjoni bejn is-sigurtà u l-iżvilupp, id-demokrazija, id-drittijiet tal-bniedem u l-istat tad-dritt (COM/2011/637 finali);
- il-Komunikazzjoni *Id-Drittijiet tal-Bniedem u d-Demokrazija fil-qalba tal-azzjoni esterna tal-UE — Lejn approċċ aktar effettiv* (COM(2011) 0886);
- l-Istrateġija dwar id-drogi (2013-20), li tiffoka fuq tkabbir bilanċjat, approċċ ibbażat fuq l-evidenza għall-politika dwar id-drogi (2012/C 402/01);
- il-Komunikazzjoni *L-għeruq ta' demokrazija u żvilupp sostenibbli*: *il-kooperazzjoni tal-Ewropa mas-Soċjetà Ċivili fir-relazzjonijiet esterni* (COM/2012/492 finali);
- l-istrateġija għall-ġlieda kontra l-akkumulazzjoni u t-tixrid illeċitu ta' armi ħfief u ta' kalibru żgħir (SALW) u munizzjon, li jiddistingwi l-Amerika Latina bħala reġjun milqut mill-proliferazzjoni u l-akkumulazzjoni eċċessiva ta' SALW (5319/06);
- id-Dokument Orjentat lejn l-Azzjoni dwar it-tisħiħ tad-dimensjoni esterna tal-UE għal azzjoni kontra t-traffikar tal-bnedmin (19.11.2009-11450/5/09 REV 5);
- il-Komunikazzjoni dwar il-ġlieda kontra l-korruzzjoni fl-UE (COM(2011) 308 finali), li enfasizzat il-bżonn li tinbena l-kapaċità fil-pajjiżi sħab kontra l-korruzzjoni);
- l-istħarriġ tal-Parlament Ewropew "Il-valutazzjoni tal-approċċ tal-UE għar-riforma tas-settur tas-sigurtà" bl-approċċ integrat tiegħu bbażat fuq id-drittijiet tal-bniedem, li jsaħħaħ kemm l-effiċjenza u kif ukoll l-obbligu ta' rendikont tas-settur tas-sigurtà (PE 433.837);

L-UE tqis ukoll studji u rakkomandazzjonijiet maħruġa minn istituzzjonijiet multilaterali kompetenti, l-aktar notevoli r-rapporti tal-UNDP dwar is-Sigurtà taċ-Ċittadini fl-Amerika Latina (2013) u fil-Karibew (2012) rispettivament, u r-rapporti tal-OAS dwar il-Problema tad-Droga fl-Amerki (2013) u s-Sigurtà Pubblika fl-Ameriki (2008).

L-istrateġija se tfittex li tilħaq dawn l-objettivi li ġejjin fl-Amerika Ċentrali u fil-Karibew.

Objettiv I. Żvilupp ulterjuri tal-aġenda tas-sigurtà pubblika kondiviża mar-reġjun

Id-**djalogu politiku** intensifikat se jkun l-għodda prinċipali sabiex jinkiseb dan l-għan. Waqt li tibni fuq l-istrateġiji reġjonali adottati kemm mill-Amerika Ċentrali u wkoll mill-Karibew, l-UE se taħdem mal-gvernijiet sħab fil-livell nazzjonali u reġjonali lejn il-ħolqien ta' politika komuni u aġenda operattiva. Dan għandu jipprovdi trasparenza u orjentazzjoni għall-partijiet interessati kollha fuq iż-żewġ naħat.

11 Il-Komunikazzjoni Konġunta tal-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli/Viċi President lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2013 dwar l-approċċ komprensiv tal-UE lejn kunflitti u kriżijiet esterni (JOIN (2013) 30 finali).

Ir-Rappreżentant Għoli u l-Kummissjoni permezz tal-kanali stabbiliti se jiżguraw li l-UE u l-Istati Membri jkollhom biżżejjed opportunitajiet biex jiskambjaw l-informazzjoni li jeħtieġu biex jiżdiedu s-sinerġiji u l-koerenza fl-attivitajiet rispettivi tagħhom.

I. 1 Aġenda kooperattiva bbażata fuq sfidi ewlenin tas-sigurtà fil-livell nazzjonali

Id-Delegazzjoni tal-UE u l-ambaxxati tal-Istati Membri tal-UE fil-pajjiż ospitanti se jikkooperaw mill-qrib fl-analiżi tas-sitwazzjoni tas-sigurtà pubblika. L-analiżi tal-konflitt u l-kapaċità li tkun offruta jew appoġġjata l-medjazzjoni f'kunflitti li ilhom għaddejjin għal tul ta' żmien tkun partikolarment utli f'dan ir-rigward.

I. 2 Djalogi reġjonali mal-Amerika Ċentrali u l-Karibew.

L-UE — l-Amerika Ċentrali,

L-adozzjoni fl-2011 mill-pajjiżi tal-Amerika Ċentrali tal-Istrateġija ta' Sigurtà Reġjonali ġdida għall-Amerika Ċentrali (ESCA) kienet kisba sinifikanti. Li l-pajjiżi SICA jaħdmu flimkien fuq kwistjoni relatata b'mod daqshekk strett mas-sovranità nazzjonali kien pass importanti fil-proċess ta' integrazzjoni reġjonali u biex ikunu mfittxa opportunitajiet għal kooperazzjoni internazzjonali. Flimkien mad-dħul fis-seħħ provviżorju tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni tal-UE-Amerika Ċentrali, u dalwaqt, tad-Djalogu Politiku u l-Ftehim ta' Kooperazzjoni (Political Dialogue and Cooperation Agreement, PDCA), ESCA se toffri opportunitajiet ġodda għal djalogu politiku msaħħaħ bejn l-UE u l-Amerika Ċentrali fuq kwistjonijiet ta' sigurtà pubblika.

Is-Segretarjat Ġenerali tas-SICA se jkun l-interlokutur ewlieni għall-koordinazzjoni dwar din il-kwistjoni, parzjalment permezz Grupp ta' Ħbieb tal-ESCA.

Il-kwistjonijiet li għandhom jiġu indirizzati f'dawn l-iskambji ma' awtoritajiet reġjonali fl-Amerika Ċentrali jistgħu jkunu:

- ix-xejriet u l-iżviluppi reċenti tas-sitwazzjoni tas-sigurtà reġjonali, filwaqt li jiġu kkunsidrati l-aħjar prattiki u l-lezzjonijiet meħuda;
- il-politiki ta' sigurtà pubblika u leġislazzjoni fil-ġlieda kontra l-kriminalità u l-impunità, il-promozzjoni ta' prevenzjoni tal-kriminalità inklussiva u riabilitazzjoni, assistenza lill-vittmi u r-rikonċiljazzjoni;
- l-ambjent istituzzjonali tas-sigurtà pubblika, il-ħtiġijiet għall-bini tal-kapaċità u r-riformi komprensivi previsti fil-qasam tal-ġustizzja u s-sigurtà (il-pulizija, is-sistema penitenzjarja u l-ġudikatura):

- kooperazzjoni internazzjonali u reġjonali bejn il-pajjiżi tal-Amerika Ċentrali u l-opportunitajiet, l-isfidi u d-diffikultajiet marbuta mal-implimentazzjoni tal-Istrateġija ta' Sigurtà tal-Amerika Ċentrali; F'dan il-kuntest, l-ostakoli għall-kooperazzjoni bħall-kwistjonijeit mhux riżolti dwar il-fruntieri għandhom jiġu ttrattati f'kuntest aktar wiesa';
- Il-valur miżjud tal-kooperazzjoni tal-UE u l-impatt tagħha, kif ukoll il-ħtiġijiet futuri u d-direzzjoni tal-kooperazzjoni fejn rilevanti.

<u>L-Istrateġija Konġunta UE-Karibew</u>

F'Novembru 2012, l-UE u l-Forum tal-Karibew tal-grupp tal-Afrika, tal-Karibew u tal-Paċifiku (l-Istati AKP) (CARIFORUM) adottaw l-Istrateġija Konġunta ta' Sħubija UE-Karibew, li kellha l-għan li tistabbilixxi sħubija aktar b'saħħitha bejn l-UE u l-Karibew. Is-Sħubija għandha l-għan li tmur lil hinn mir-relazzjoni tradizzjonali ta' donatur u benefiċjarju sabiex toħloq qafas ta' interessi reċiproċi, li jiġbor fih id-dimensjoni politika flimkien mal-elementi tradizzjonali tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp u r-relazzjonijiet kummerċjali. Il-kriminalità u s-sigurtà flimkien jiffurmaw wieħed mill-ħames oqsma ta' prijorità tas-sħubija.

F'dan il-qafas, u skont l-Artikolu 8 tal-Ftehim ta' Sħubija AKP-UE, l-UE twettaq djalogu politiku regolari mal-CARIFORUM, filwaqt li tqis bis-sħiħ id-dispożizzjonijiet tal-Istrateġija ta' Sigurta proprja tar-reġjun adottata fi Frar 2013 mill-Kapijiet ta' Stat ta' CARICOM.

L-Aġenzija ta' Implimentazzjoni tal-Karibew għall-Kriminalità u s-Sigurtà (IMPACS), is-Sistema ta' Sigurtà Reġjonali (RSS), it-Task Force ta' Azzjoni Finanzjarja tal-Karibew (CFATF) u l-Kunsill għall-Unfurzar tal-Liġi Doganali (CCLEC) huma atturi ewlenin f'dan ir-rigward. L-UE pprovdiet ħafna minn dawn l-aġenziji b'appoġġ finanzjarju taħt l-Għaxar Fond Ewropew għall-Iżvilupp.

***

Mekkaniżmi adegwati biex jorbtu flimkien iż-żewġ djalogi reġjonali msemmija hawn fuq se jiġu miftiehma mal-membri tas-SICA u tal-CARICOM. Il-mekkaniżmu ta' koordinazzjoni SICA-CARIFORUM eżistenti jista' jkun mezz tajjeb.

I. 3 Id-djalogu UE-CELAC

Il-Pjan ta' Azzjoni eżistenti tal-UE-CELAC huwa l-qafas ġenerali għall-kooperazzjoni bireġjonali. Għalkemm dan ikopri xi kwistjonijiet importanti marbuta mas-sigurtà (b'mod partikolari d-drogi u l-migrazzjoni), ma jinkludix is-sigurtà pubblika bħala kwistjoni importanti fiha nfisha.

Kapitolu potenzjali fuq is-sigurtà pubblika fil-Pjan ta' Azzjoni tal-UE-CELAC jista' jiddefinixxi fehim bireġjonali tal-isfidi ewlenin, jidentifika prinċipji kondiviżi li jiggwidaw l-

azzjoni konġunta, u jiffissa l-linji ewlenin ta’ programm ta' ħidma bireġjonali maqbul, f’termini ta’ djalogu u ta’ attivitajiet ta’ kooperazzjoni.

Kwistjonijiet ta’ sigurtà relatati ma’ din l-istrateġija jistgħu wkoll ikunu diskussi fil-qafas ta’ djalogi politiċi bilaterali (ma’ membri interessati tas-CELAC).

Ir-riżultati ta’ djalogi settorjali eżistenti (dwar il-prekursuri mal-Bolivja, iċ-Ċilì, il-Kolombja, l-Ekwador, il-Perù, il-Venezwela u l-Messiku, dwar is-sigurtà mal-Messiku u dwar id-droga mal-Brażil) se jikkontribwixxu fl-inizjattivi koperti minn din l-istrateġija, fejn rilevanti.

I. 4 It-tisħiħ tal-koordinazzjoni ma’ atturi relevanti oħrajn

L-UE għandha l-għan li ssaħħaħ diskussjonijiet fir-reġjun mal-organizzazzjonijiet multilaterali jew internazzjonali relevanti li għandhom kompetenzi, bħall-OAS, il-Bank Interamerikan tal-Iżvilupp (IADB), il-Bank Dinji, il-Korpi tan-NU (bħall-UNDP u l-Uffiċċju tan-Nazzjonijiet Uniti kontra d-Droga u l-Kriminalità — UNODC), il-Commonwealth u s-SEGIB.[12] L-UE se tippromwovi wkoll diskussjonijiet ma' organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili internazzjonali u reġjonali relevanti (pereżempju l-universitajiet, il-gruppi ta’ riflessjoni, u l-osservatorji). Il-Fondazzjoni EULAC jista’ jkollha wkoll rwol utli fit-titjib tal-fehim tal-problema.

Barra minn hekk, l-UE se tfittex li tintensifika skambju dwar is-sitwazzjoni ta’ sigurtà fl-Amerika Ċentrali u l-Karibew mal-Istati Uniti u l-Kanada; minħabba li ż-żewġ nazzjonijiet huma żewġ atturi sinifikanti impenjati f'din il-kwistjoni.[13] Iż-żewġ pajjiżi aktar reċentement adottaw strateġija ġenerali li, bħal dik tal-UE, tinkludi l-bini tal-kapaċità istituzzjonali, il-prevenzjoni tal-vjolenza u t-tnaqqis tad-domanda għad-droga.

Objettiv II It-tisħiħ tal-kapaċità tal-gvernijiet li jagħtu servizzi pubbliċi ta’ kwalità

II a. Is-sostenn għar-riformi leġiżlattivi u regolatorji biex itejbu l-obbligu ta' rendikont

Sar progress rigward il-mekkaniżmi leġiżlattivi u ta’ governanza li jirfdu l-kapaċità tal-Istat li jagħti servizzi relatati mas-sigurtà pubblika. Din il-kapaċità, madankollu, għadha limitata u hemm potenzjal ċar għal aktar kooperazzjoni bejn l-aġenziji tal-UE, l-Istati Membri u l-istituzzjonijiet tar-reġjun. Din il-kooperazzjoni tista’ tiġi prevista f’oqsma bħar-**riforma tas-**

[12] Is-Segretarjat Ġenerali Ibero-Amerikan.
13 Fil-każ tal-Kanada, b’enfasi partikolari fuq l-Karibew.

settur tal-ġustizzja u s-sigurtà; ir-riformi leġiżlattivi, regolatorji u ta' politika biex jitjiebu d-drittijiet tal-bniedem; traffikar illeċitu; il-ħasil tal-flus; u l-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-impunità.

F'oqsma bħal politika dwar id-droga, il-prevenzjoni tad-diverżjoni tal-prekursuri, il-ħasil tal-flus u s-saħħa pubblika, għandha tkun segwita kooperazzjoni msaħħa li tibni fuq attivitajiet eżistenti fil-qafas tal-programm ta' Kooperazzjoni bejn l-Amerika Latina u l-Unjoni Ewropea dwar politiki dwar id-droga (COPOLAD) u l-programm dwar ir-Rotta tal-Kokaina[14]. Din il-kooperazzjoni tista' tinkludi kondiviżjoni tal-informazzjoni u skambji operazzjonali bejn l-istituzzjonijiet mir-reġjuni pereżempju l-Kummissjoni Inter-Amerikana għall-**Kontroll tal-Abbuż mid-Droga (CICAD), il-Komunita tal Pulizija tal-Ameriki (AMERIPOL), u l-Aġenzija ta' Implimentazzjoni tal-Karibew għall-Kriminalità u s-Sigurtà (IMPACS),** u korpi bħal **Europol, Interpol u l-EMCDDA u iċ-Ċentru għall-Analiżi u l-Operazzjonijiet Marittimi - Narkotiċi (MAOC-N).** Kwalunkwe kooperazzjoni se tqis il-kapaċità, il-prijoritajiet u l-mandati legali tal-aġenziji u tal-pajjiżi kkonċernati u timmira lejn it-titjib tal-mekkaniżmi ta' ħidma ta' netwerks reġjonali.

Elementi oħra, bħall-qafas leġiżlattiv u regolatorju għall-protezzjoni tat-tfal, in-nisa u gruppi vulnerabbli oħra (partikolarment minħabba li ħafna drabi huma dawk l-aktar milquta minn vjolenza u nuqqas ta' sigurtà); it-trasparenza fin-nefqa relatata mas-sigurtà u t-tisħiħ ta' sorveljanza demokratika mill-parlamenti (appoġġjati minn ombudsmen u korpi tal-awditjar) għandhom jiġu promossi wkoll. Attivitajiet speċifiċi jistgħu jiġu kkunsidrati, flimkien mal-organizzazzjonijiet lokali biex jappoġġaw l-formulazzjoni ta' politiki rilevanti u jżommu f'moħħhom oqfsa rilevanti bħar-Riżoluzzjoni 1325 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti dwar in-Nisa, il-Paċi u s-Sigurtà.

II b. Il-bini ta' kapaċita ta' infurzar tal-liġi, awtoritajiet ġudizzjarja u penitenzjarji

Kooperazzjoni bejn l-Amerika Ċentrali, il-Karibew u l-UE għandha tippromwovi riforma komprensiva u bbilanċjata tal-**istituzzjonijiet fis-settur tal-ġustizzja u tas-sigurtà** (inkluż fis-settur penitenzjarju u politiki li jħeġġu r-riabilitazzjoni u alternattivi għal priġunerija). Dan għandu jkun akkumpanjat minn għajnuna għall-bini ta' politiki li jiġġieldu t-traffikar illeċitu, il-ħasil tal-flus, il-korruzzjoni u l-impunità. Jista' jingħata wkoll appoġġ għal politiki mmirati lejn it-tisħiħ tar-regolamentazzjoni u s-sorveljanza tal-kumpaniji tas-sigurtà privati u għall-iskambju tal-aħjar prattiki dwar kontrolli fuq it-trasferiment tal-armi konvenzjonali.[15]

Barra minn hekk, fid-dawl tal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar skema ta' taħriġ fl-infurzar tal-liġi[16], jista' wkoll ikun hemm lok għal aktar għajnuna konsistenti u effiċjenti għar-reġjun fuq il-bini tal-kapaċità għall-infurzar tal-liġi billi jiġi offrut taħriġ jew permezz ta'

14 Fosthom, skont dan tal-aħħar, proġetti bħal PRELAC — fuq il-prekursuri kimiċi — u GAFISUD — dwar il-ħasil tal-flus.
15 Skont it-Trattat dwar il-Kummerċ tal-Armi.
16 "Li tistabbilixxi Skema Ewropea ta' Taħriġ għall-Infurzar tal-Liġi", COM(2013) 172 finali

skambju tal-għarfien u ta' prattiki tajba (b'rwol possibbli għal EUROPOL u CEPOL). Proġetti tat-tip bħal ġemellaġġi, kif attwalment imwettqa fl-UE, jistgħu wkoll jipprovdu mudell tajjeb ta' kooperazzjoni futura fir-reġjun.

Appoġġ għall-iżvilupp tal-kapaċità nazzjonali u reġjonali biex tinġabar u tkun analizzata **dejta statistika** dwar il-kriminalità u biex ikunu mmonitorjati x-xejriet tal-kriminalità, ikun ta' spinta wkoll għat-teħid ta' deċiżjonijiet imsejjes fuq l-evidenza u l-kooperazzjoni internazzjonali fir-reġjun.

II c. L-appoġġ lill-gvernijiet fl-isforzi tagħhom biex jabilitaw lill-komunitajiet.

L-attivitajiet ta' kooperazzjoni qed jitwettqu fi sħubija mal-gvernijiet u l-komunitajiet li huma jservu, biex jitkattar l-iżvilupp soċjoekonomiku u titnaqqas il-vjolenza. Fl-Amerika Ċentrali u fil-Karibew, huma jiffukaw b'mod partikolari fuq il-promozzjoni ta' metodi għar-riżoluzzjoni paċifika ta' kunflitti fi ħdan is-soċjetà u l-iżvilupp ta' opportunitajiet għall-oqsma kollha tal-popolazzjoni..

Wara aktar analiżi, oqsma ta' kooperazzjoni jistgħu jinkludu l-promozzjoni ta' tkabbir ekonomiku; it-trawwim ta' taħriġ professjonali u intraprenditorija bħala mezz li bih in-nies ikunu pprovduti b'impjieg u alternattiva għall-kriminalità; appoġġ għall-vittmi tal-vjolenza, (anki permezz ta' assistenza umanitarja fejn xieraq); proġetti ta' rikonċiljazzjoni, riabilitazzjoni u riinserzjoni; l-iżvilupp ta' alternattivi għall-priġunerija għal reati iżgħar; il-protezzjoni tal-gruppi vulnerabbli fis-soċjetà; il-mekkaniżmi ta' tisħiħ għas-sorveljanza mis-soċjetà ċivili; u l-appoġġ tal-inizjattivi li jippromwovu medjazzjoni, il-bini ta' paċi, u tnaqqis fid-domanda għad-droga.

***

Għal Objettiv II, bħala l-ewwel pass, se jitwettaq eżerċizzju ta' mmappjar mill-UE u l-Istati Membri, biex ikunu stabbiliti l-attivitajiet kollha ta' rilevanza għas-sigurtà pubblika li qed jiġu implimentati minnhom fir-reġjun. Din il-mappa se tiffaċilita l-kondiviżjoni tal-esperjenza, tipprovdi informazzjoni fuq sinerġiji possibbli u żoni għal ħidma ulterjuri, u tgħin sabiex tiġi evitata d-duplikazzjoni. Hija ħandha tiġi aġġornat regolarment, kondiviża mal-pajjiżi ospitanti u ma' donaturi oħra, u se tkun ta' kontribut għall-programmar konġunt. Din l-istrateġija se tiggwida l-ħidma futura mill-UE u l-Istati Membri f'dan il-qasam.

Għall-ħidma tagħha fil-qasam tal-istat tad-dritt, ir-riforma tas-settur tal-ġustizzja u tas-sigurtà, l-UE se tapplika l-lezzjonijiet li tgħallmet permezz ta' missjonijiet ċivili tal-UE f'reġjuni oħra tad-dinja. Għarfien espert intern tas-SEAE mill-unitajiet li jippjanaw u jwettqu dawk il-missjonijiet, kif ukoll, fejn xieraq, għarfien espert intern militari, jistgħu jintużaw waqt l-ippjanar u l-evalwazzjoni ta' attivitajiet inklużi f'din l-istrateġija, sabiex jappoġġjaw attivitajiet ta' djalogu politiku u ta' kooperazzjoni fir-reġjun.

Sforzi ta' medjazzjoni intra jew interstatali futuri jew li għaddejjin bħalissa minn diversi atturi fir-reġjun jistgħu jiġu appoġġjati jekk issir talba għal tali appoġġ.

Objettiv III It-trawwim tal-kooperazzjoni reġjonali u internazzjonali f'attivitajiet operazzjonali sabiex ikun miġġieled in-nuqqas ta' sigurtà fl-Amerika Ċentrali u fil-Karibew

L-UE se tippromwovi l-iskambji u l-kooperazzjoni bejn l-istituzzjonijiet reġjonali u atturi internazzjonali, speċjalment fir-rigward tal-aspetti transreġjonali tal-kriminalità organizzata. Il-pajjiżi tar-reġjun jiffaċċjaw problemi simili u għandhom istituzzjonijiet li fil-biċċa l-kbira tagħhom huma simili; l-iskambju tal-għarfien iservi biex isaħħaħ il-kapaċità konġunta tagħhom.

Dawn l-isforzi jistgħu jkunu fil-forma ta' programmi ta' skambju bejn aġenziji speċjalizzati jew ta' appoġġ għal tentattivi ta' kooperazzjoni transreġjonali mmirati bir-reqqa. Involviment akbar minn organizzazzjonijiet bħalma huma **Europol, Eurojust u Frontex**, fil-limiti tal-mandati tagħhom u b'kooperazzjoni aktar b'saħħitha ma' organizzazzjonijiet/inizjattivi reġjonali, jista' jkun utli f'dan ir-rigward.

Għandha tingħata attenzjoni partikolari għal rabta aħjar bejn r-riżorsi użati fir-reġjun mill-Istati Membri (pereżempju l-uffiċjali ta' kollegament) u l-aġenziji tal-UE. Dan jista' jinkludi titjib fl-infurzar tal-liġi u l-kooperazzjoni ġudizzjarja u tisħiħ tal-kooperazzjoni bejn netwerks reġjonali, bħan-**Netwerk ta' Prosekuturi kontra l-Kriminalità Organizzata** (**REFCO**) tar-reġjun, in-**Netwerk Ibero-Amerikana għal Koperazzjoni Legali Internazzjonali (IberRed), il-Konferenza tal-Ministri tal-Ġustizzja tal-Pajjiżi Ibero-Amerikani (COMJIB)** u netwerks Ewropej.

F'konformità mal-Komunikazzjoni Konġunta — Strateġija tal-UE għaċ-Ċibersigurtà, JOIN(2013)1 finali ta' Frar 2013, l-istrateġija se ssegwi djalogu ma' sħab internazzjonali rilevanti, biex tiżgura l-kapaċitajiet ta' difiża effettiva, tidentifika oqsma għal kooperazzjoni u tevita d-duplikazzjoni ta' sforzi fil-qasam taċ-ċibersigurtà u l-ġlieda kontra ċ-ċiberkriminalità.

Netwerking reġjonali jista' jibbenefika minn attivitajiet konġunti oħra, bħall-appoġġ għall-iżvilupp ta' mekkaniżmi ta' koordinazzjoni biex jirrispondu għal kriżijiet multidimensjonali kumplessi u jgħinu biex idaħħlu fis-seħħ aktar **rispons effettiv għall-kriżijiet u l-kapaċità ta' twissija bikrija.**

Konklużjoni

In-nuqqas ta' sigurtà fl-Amerika Ċentrali u fil-Karibew hija ta' ħsara għal miljuni matul il-ħajja tagħhom ta' kuljum u taffettwa d-drittijiet tal-bniedem, l-istat tad-dritt u l-iżvilupp ekonomiku fir-reġjun. Hija ostaklu sinifikanti għall-istabbiltà u l-kooperazzjoni reġjonali.

Bħalma l-gvernijiet tar-reġjun jippruvaw jiffaċċaw din l-isfida, hekk ukoll għandha tagħmel l-Ewropa. Huma kompromessi s-sħubija antika tagħha kif ukoll interessi ekonomiċi u ta' sigurtà. L-UE toffri djalogu u kooperazzjoni prattika, fil-fehim li għandha x'titgħallem mis-sħab tagħha daqs kemm għandha x'toffri. B'din l-istrateġija, l-UE għandha l-għan li tiltaqa' mas-sħab tagħha fl-Amerika Ċentrali u l-Karibew b'approċċ trasparenti u komprensiv.

Din l-istrateġija se tiggwida l-involviment tagħna ma' pajjiżi sħab fil-qasam tas-sigurtà. Filwaqt li x-xogħol ma' sħab fuq livelli subreġjonali u nazzjonali għandu jibda mill-aktar fis possibbli, is-Summit UE-CELAC li jmiss, li se ssir fl-2015, jistà jipprovdi opportunità xierqa għal valutazzjoni politika tal-istrateġija u tad-deċiżjonijiet komuni għall-kontinent kollu.